План практичного заняття

з міграційного права

для студентів 3-го курсу

ТЕМА 2

МІГРАЦІЙНЕ ПРАВО ЯК ГАЛУЗЬ ПРАВА

Основні питання

1. Поняття міграційного права та його місце в системі права України
2. Предмет і метод міграційного права
3. Принципи та функції міграційного права
4. Норми та інститути міграційного права
5. Джерела міграційного права

Додаткові контрольні питання

1. Дайте визначення поняття міграційного права.
2. Чи є міграційне право галуззю права в Україні? Відповідь обґрунтуйте.
3. Чи є міграційне право публічною галуззю права? Відповідь обґрунтуйте.
4. Які інститути міграційного права мають міжгалузевий характер?
5. Які групи суспільних відносин належать до предмету міграційного права?
6. Як проявляється імперативний метод у міграційному праві?
7. Як проявляється диспозитивний метод у міграційному праві?
8. Як проявляється принцип верховенства права у міграційному праві?
9. Розкрийте співвідношення міграційного та цивільного права.
10. Розкрийте співвідношення міграційного та кримінального права.
11. Чи є Конституція України джерелом міграційного права? Відповідь обґрунтуйте.
12. У чому полягає значення міжнародних договорів для міграційного права?

Задача

Управління Державної міграційної служби України у Харківській області звернулося до суду з адміністративним позовом до чотирьох громадян Демократичної Республіки Конго про затримання строком на шість місяців для ідентифікації згаданих осіб із поміщенням до пункту тимчасового перебування іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні та примусово видворити з України

після завершення процедури їхньої ідентифікації. На обґрунтування своїх вимог позивач зазначив, що відповідачі є громадянами Демократичної Республіки Конго, які в порушення вимог Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», в'їхали в Україну поза пунктами пропуску та нелегально перебувають на території України без оригіналів документів, що посвідчують їх особу. У судовому засіданні відповідачі пояснили, що прибули до України з Російської Федерації, куди потрапили під виглядом вболівальників футбольної команди. Кінцева мета їхньої поїздки – Федеративна Республіка Німеччина. Невідомі особи викрали у них документи. На час розгляду справи двоє відповідачів виявили бажання повернутися до власної країни.

Чи підлягає позов задоволенню? Які підстави та порядок примусового видворення іноземців передбачає законодавство України? Як співвідносяться примусове повернення та примусове видворення з України? Чи можна вважати примусове видворення видом адміністративного стягнення? Норми яких галузей права регулюють відносини, описані у фабулі задачі?

Законодавство

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141.

2. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України – 2005. – № 35-36, № 37. – Ст. 446.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення 7 грудня 1984 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10

4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст.131.

5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України – 2003 – № 40-44. – Ст. 356.

6. Про громадянство України: закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 75.

7. Про державний кордон України: закон України від 4 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 2. – Ст. 5.

8. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: закон України // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 1. – Ст. 1.

9. Про зовнішню трудову міграцію: закон України від 5 листопада 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 49-50. – Ст. 463.

10. Про імміграцію: закон України від 7 червня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 41. – Ст. 197.

11. Про міжнародні договори України: закон України від 29 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.

12. Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України: закон України від 21 січня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 18. – Ст. 101.

13. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: закон України від 22 вересня 2011 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19-20. – Ст. 179.

14. Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання: закон України від 11 грудня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 232.

15. Про затвердження Інструкції про примусове повернення та примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства: наказ Міністерства внутрішніх справ України, Державної прикордонної служби України та Служби безпеки України від 23 квітня 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0806-12

Рекомендована література

1. Ворона Д. Міграційне право в системі права України / Д. Ворона // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 10. – С. 60–63.
2. Голобородько Д. В. Міграційне право України: проблеми становлення як самостійної правової галузі / Д. В. Голобородько // Публічне право. – 2015. – № 1. – С. 219–224.
3. Грицай І. О. Вдосконалення міграційного законодавства України у контексті європейської інтеграції / І. О. Грицай // Учёные записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. – Сер. Юрид. науки. – 2006. – Т. 26. – № 2–1. – С. 29–35.
4. Дудник Р. М. Міграційне право як цілісність / Р. М. Дудник // Правова держава. – 2018. – № 30. – С. 18–22.
5. Дудник Р. М. Підстави виникнення нових галузей українського права / Р. М. Дудник // Visegrad Journal on Human Rights. – 2015. – 2. – С. 99–103.
6. Луць Л. А. Загальна теорія держави та права / Л. А. Луць. – К.: Атіка, 2008. – 412 с.

7. Макарчук В. В. Місце міграційного права в системі права України / В. В. Макарчук // Журнал східноєвропейського права. – 2019. – № 70. – С. 142–147.
8. Міграційне право України / за ред. С. М. Гусарова. – Харків, 2016. – 296 с.
9. Мураховська Т. Є. Проблема існування комплексних галузей у системі права України / Т. Є. Мураховська // Вісник Національного університету внутрішніх справ. – 2005. – Вип. 30. – С. 155–160.
10. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави / П. М. Рабінович. – Львів : Край, 2008. – 224 с.
11. Римаренко Ю. І. Міжнародне міграційне право / Ю. І. Римаренко. – К., 2007. – 640 с.
12. Супруновський А. Джерела міграційного права України / Андрій Супруновський // Підприємництво, господарство і право. – 2017. – № 12. – С. 201–206.
13. Супруновский А. І. Міграційне право як нова галузь українського права: до постановки питання / А. І. Супруновський // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. – 2014. – № 4(2). – С. 30–36.
14. Таманага Б. Верховенство права: історія, політика, теорія / Браян Таманага; пер. з англ. А. Іщенка. – К.: Києво-Могилянська академія, 2007. – 208 с.
15. Тиндик Н. П. Світовий міграційний процес: теорія, практика, державне регулювання / Н. П. Тиндик. – К., 2006. – 532 с.
16. Хряпченко В. П. Розуміння комплексних галузей українського права / В. П. Хряпченко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер. «Право». – 2016. – Вип. 36. – Т. 1. – С. 27–32.
17. Чехович С. Б. Елементарний курс міграційного права України: Конспект лекцій / С. Б. Чехович. – К., 2004. – 216 с.